

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLERİ ODASI: BU SEFER TAMAM!

Mehmet Harun ÖZER

Bilgisayar Bilimleri Mühendisi
EMO Ankara Şubesi Bilgisayar
Mühendisliği MDK Üyesi
m.harunozer@gmail.com

Bilgisayar Mühendisliği bölümleri ülkemizde ilk defa 1977 yılında Hacettepe ve ODTÜ’de kurulmuş, eğitimlerine Lisans düzeyinde başlamıştır. Bu bölümler ilk mezunlarını 1981 yılında verdiler. Demek ki ilk mezunlarımız 2011 yılı itibari ile meslekte 30 yılı devirmiş durumdadır.

Bu otuz yıl çok hızlı bir değişimin ve sürekli gelişimin yaşandığı bir otuz yıldır. Bu süreçte disiplinimizin el atmadığı meslek alanı hemen yok gibidir. Sıradan bir araç muayenesinden tutun, uzay mekiklerinin yazılımlarına, cep telefonlarından, e-devlet uygulamalarına kadar daha burada sayamadığımız birçok alanda her gün her dakika her saniye yeni yeni yazılımlar üretiyoruz. Ürettikçe hayata, yaşama dokunuyor birikimlerimizi insanlığın hizmetine sunuyoruz. Ürettiğimiz yazılımlar, geliştirdiğimiz sistemlerle dünyayı değiştiriyoruz...

Ancak aynı üretkenliği mesleğimiz ve meslektaşlarımızın örgütlülüğü için söylemek oldukça zor. Bilgi ve iletişim teknolojileri hızla gelişirken bunun doğal sonucu olarak da Bilgisayar Mühendislerinin sayısı da, sorunları da artmaktadır. Birkaçını sıralayalım:

Bilgisayar mühendisliği meslek alanı ve tanımlarında gerekli yasal düzenlemelerin halen yapılmamış olması mesleğimizizin en can alıcı sorunudur.

Meslek alanı ve meslek hakları konusuyla doğrudan iç-içe geçen bir diğer konu ise mesleki denetimdir. Bilgisayar mühendisleri olarak bizler, Meslek Odalarına yasalarca verilen “kamu adına düzenleme/denetleme yetkileri”ni henüz kullanamamış durumdayız. Diğer pek çok disiplinde gerekli düzenlemeler TMMOB’ye bağlı ilgili Oda tarafından hayata geçirilmişken; bizler hala projelerde denetim ve imza yetkisine sahip değiliz. Ne yazık ki ülkemiz halen ciddi bir bilişim politikasından yoksundur. Var olan yetersiz bilişim politikalarının sonucu, ülkemiz bilişim alanında salt tüketici konumunda bırakılmış; Bilgisayar Mühendisleri ise teknoloji

ve bilim dünyasında üreten, çığır açan çalışmalara imza atan ve bu alanı yönlendiren kişiler olmaktan çok kod yazan kişiler olarak kalmışlardır.

Bilgisayar mühendisliğinin sadece yazılıma indirgenerek algılanması da bir başka sorunumuzdur. Oysa ciddi mühendislik çalışması gerektiren tasarım, denetim ve proje yönetimi gibi alanların yok sayılması mesleğimizizin yaşadığı en büyük tahribata sebep olmuştur.

Yine esnek/fazla mesai mesleğimizizin olmazsa olmazı, şirketlerde çalışan sirkülasyonu ve mesleki güvencesizlik Bilgisayar Mühendisliğinin doğası gereği kabul edilmektedir. Bugün bilgisayar mühendisliği Türkiye’de birçok üniversitede var olan, açılması için onayın en kolay verildiği bölümlerden biridir. Gerekli altyapı ve akademik kadro oluşturulmadan açılan bölümlere öğrenim için verilen yüksek kontenjan ise akademik alanda çalışma yürüten meslektaşlarımızı zor duruma düşürmekte, eğitimde belirli bir standardın yakalanmasını engellemektedir.

Listeyi daha da uzatabiliriz...

Hazırladığımız Kuruluş Raporu incelendiğinde bu konuların her biri ve daha fazlası hakkında detaylara ulaşılabilecektir. Ancak burada değinmeden geçemeyeceğimiz bir sorun daha vardır ki; o da Bilgisayar Mühendislerinin bir araya gelerek kendi meslek örgütünü yaratması sorunudur. Bilgisayar Mühendisleri ancak bu sorunu çözebildiği oranda bahsettiğimiz diğer sorunları çözmeye yol alabilecektir.

Peki, bir disiplinin kendi meslek örgütünü yani Meslek Odasını yaratması bir sorun mudur? Elbette ki Hayır! Ancak konu Bilgisayar Mühendisleri olunca bir sorun haline gelmiştir. Nasıl mı? Gücümüz yettiğince açıklamaya çalışalım. Halen resmi olarak meslek örgütümüz Elektrik Mühendisleri Odası’dır. Bu yasa ile belirlenmiş bir olgudur. Ancak Bilgisayar Mühendisleri EMO çatısı altında örgütlenebilmiş, kendilerini var edebilmiş midir? İşte yanıtlanması gereken asıl soru budur.

Rakamlarlar ifade etmeye çalışalım. İlk mezunlarımızdan bu yana otuz yıl geçti dedik. Bu otuz yılda toplam mezun sayımızın otuz binin üzerinde olduğunu biliyoruz. Üstelik 71 Bilgisayar Mühendisliği Bölümü, 11 Yazılım Mühendisliği ve 3 Bilişim Sistemleri Mühendisliği ile ülkemizde toplamda disiplinimizi temsilen 85 bölüm açılmış bulunmakta. Yine bu bölümlerin 2010 yılı kontenjan sayıları toplamda 7479'u bulmaktadır. Bu şu anlama gelmektedir, yıllık mezun sayımız ortalama beş binin üzerindedir.

Mezun sayımızın böylesine hızla artmasına rağmen meslek odamız ile ilgili rakamlar hiç de iç açıcı değildir. EMO'ya üye meslektaşlarımızın dağılımları aşağıdadır:

Bilgisayar Mühendisi: 1803
Bilgisayar Bilimleri Mühendisi: 348
Yazılım Mühendisi: 7
Bilgisayar ve Enformatik Mühendisi: 81
Kontrol ve Bilgisayar Mühendisi: 147
Toplam Üye Sayısı: 2386 (14.09.2011 İstatistikleri, EMO).

Otuz yılda, otuz binin üzerinde mezunumuz varken, üye sayısının iki binlerde kalması örgütlenme oranımızın %10'un bile çok altında olduğunu göstermektedir ki sadece bu bile durumun vahametini anlatmaya yeter.

İllerdeki üye sayılarına göre ilk üç sıra: EMO Ankara Şube Üyesi: 1150, EMO İstanbul Şube Üyesi: 806, EMO İzmir Şube Üyesi: 114 şeklindedir.

Üye sayıları açısından hal böyle iken, Meslek Birliğimiz olan TMMOB'de bizleri ifade edecek delege sayıları açısından durum daha da vahimdir: 41. Dönem EMO'nun TMMOB Delege sayısı 100 iken bunun sadece 2'si Bilgisayar Mühendisidir. Yaşanan e-devlet skandalları, internette sansür uygulamaları, seçim gecesi sistemlerin çökmesi vb. konularda mesleğimiz ile ilgili her gün yeni gelişmeler yaşanırken son 9 yılda sadece 13 basın açıklaması yapılmıştır. Son bir yılda ÖSYM'de yaşananlar bile bu toplamdan daha çok ilgiyi hak etmektedir. Bu şekilde meslek alanımıza yön veremeyeceğimiz, kamuyu gerektiği şekilde bilgilendiremeyeceğimiz, dahası mesleğimizin geleceğini ve onurunu koruyamayacağımız çok açıktır.

Bütün bunlara bir de Bilgisayar Mühendislerinde ciddi anlamda hâkim olan Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) isminden kaynaklı tabela algısı-önyargısını da

eklememiz gerek. Burada amacımız birilerini suçlamak, sorumluluğu başkalarına atmak değildir. Durum böyle ise burada en büyük sorumluluk TMMOB ve EMO içerisinde yer alan Bilgisayar Mühendislerinde yani bizlerdedir. Ancak bir de somut durum vardır ki tablo ortadadır: Bilgisayar Mühendisleri'nin TMMOB'de örgütlenmesi ve temsili yeterince gerçekleştirilememiştir. Bu manzara bizlere TMMOB'de diğer Odalar ile birlikte bilgisayar mühendislerinin örgütlü gücüne dayanan bir Bilgisayar Mühendisleri Odası'nın var olmasının artık zorunluluk haline geldiğini göstermektedir.

Bu sefer TAMAM!

Görüldüğü gibi sorunlarımız çok ve çeşitlidir. Çok derdin ilacı: Tüm meslektaşlarımızı kucaklayan, üyelerinin mesleki ve özlük haklarının geliştirilmesini hedefleyen, ülkenin bilişim politikalarında etkin ve söz sahibi, mesleki demokratik kitle örgütü Bilgisayar Mühendisleri Odası'dır.

Bizler Bilgisayar Mühendisleri Odası'nı ilk kurmaya çalışanlar değiliz... Bizlerden önce de meslektaşlarımız tarafından benzer çalışmalar yürütüldü. Demek ki bu aynı zamanda bir gelişim sürecidir de. Onların yaptığı çalışmalar ve bizlere aktardığı deneyimler, birikimler ile günümüzde bu süreç olgunlaşmıştır. Her gelişim süreci, olgunlaşması ile birlikte bir nitelik farklılığına sızır. Hayatın canlı diyalektiği bunu dayatmaktadır ve artık değişim kaçınılmazdır. Önümüzdeki süreç bu sıçramanın, değişimin yaşanacağı süreçtir. Bu süreçte meslektaşlarımızın yapacağı her katkı, bizler için hayati değere sahiptir.

Bugün Ankara'da, İstanbul'da, Kocaeli'nde, Bursa'da bilgisayar mühendisleri harekete geçmişler ve seslerini yükseltmişlerdir. Yarın Konya'da, Trabzon'da, Urfa'da ve diğer tüm illerde sesimiz yankı bulacak ve bugün dünyayı değiştiren bilgisayar mühendisleri önümüzdeki süreçte kendi kaderlerini de değiştirerek meslek örgütlerini hayata geçirecektir.

Tarihin omuzlarımıza yüklediği görev; Bilgisayar Mühendisleri Odasının kurulmasıdır:

Bu süreçte meslektaşlarımızın yapacağı her katkı, bizler için hayati değere sahiptir.

Bu sefer TAMAM!

